

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság tájékoztatója a rokkantsági nyugdíjról

Ki jogosult rokkantsági nyugdíjra?

Az, akinek egészségkárosodása

- 79 százalékot meghaladó mértékű, vagy
- 50–79 százalékos mértékű, ezzel összefüggésben a jelenlegi vagy az egészségkárosodását megelőző munkakörében, illetve a képzettségének megfelelő más munkakörben való foglalkoztatásra rehabilitáció nélkül nem alkalmas, azonban a rehabilitációs szakértői szerv szakvéleménye alapján rehabilitációja nem javasolt, és
- az életkorára előírt szolgálati idővel rendelkezik, és
- kereső tevékenységet nem folytat, vagy keresete, jövedelme legalább 30 százalékkal alacsonyabb az egészségkárosodást megelőző négy naptári hónapra vonatkozó keresete, jövedelme havi átlagánál, és
- táppénzben, baleseti táppénzben nem részesül.

Tehát a rokkantsági nyugdíjra jogosultsághoz az orvosi, és a jogi feltételeknek egyaránt meg kell felelni.

Kinek nem jár rokkantsági nyugdíj?

Nem kaphat rokkantsági nyugdíjat az, aki öregségi, előrehozott öregségi, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesül, továbbá az sem, aki egészségkárosodását szándékosan okozta.

Nem állapítható meg rokkantsági nyugdíj annak sem, aki az igénybejelentés időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, kivéve, ha öregségi nyugdíjra karkedvezmény címén jogosult, vagy rokkantsági nyugdíjra jogosultsága feléledt.

Mely szerv véleményezi a rokkantságot/egészségkárosodást?

Az egészségkárosodás mértékét és a rehabilitálhatóságot az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (a továbbiakban: ORSZI) állapítja meg.

Mit jelent az, hogy valaki I., II. vagy III. csoportba tartozó rokkant?

A III. rokkantsági csoportba tartozik az, akinek egészségkárosodása 50–79 százalékos mértékű.

A II. rokkantsági csoportba tartozik az, akinek egészségkárosodása 79 százalékot meghaladó mértékű, de mások gondozására nem szorul.

Az I. rokkantsági csoportba az tartozik, akinek egészségkárosodása 79 százalékot meghaladó mértékű, és mások gondozására szorul.

Milyen tényezők befolyásolják a rokkantsági nyugdíj összegét?

A rokkantsági nyugdíj összege a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkeresettől, és a szolgálati idő alapján meghatározott mértéktől függ. A mérték alakulását befolyásolja a megrokkánás időpontjában betöltött életkor, és a kérelmező egészségkárosodásának mértéke, vagyis az, hogy hányadik csoportba tartozó rokkant.

Hogyan alakul a rokkantsági nyugdíj összege, ha a nyugdíjigénylő magánnyugdíj-pénztárnak is tagja?

Ha a nyugdíjigénylő magánnyugdíjpénztár tagjaként tagdíjat is fizetett, és nem kérte a tagdíj összegének a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását, a kiszámított rokkantsági nyugdíjának 75 százalékát lehet részére társadalombiztosítási rokkantsági nyugdíjként megállapítani.

Ha a nyugdíjigénylő nyugdíjazásakor, vagy már azt megelőzően is saját döntése alapján kérte az egyéni számláján lévő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását, a rokkantsági nyugdíjának összegét úgy kell megállapítani, mintha biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben fizette volna a nyugdíjjárulékot. A visszalépés bejelentését a nyugdíjigénylőnek a magánnyugdíj pénztár igazolásával kell bizonyítania. A visszalépés az igénybejelentéssel egyidejűleg, de legkésőbb a nyugdíjigény elbírálása tárgyában hozott első fokú határozat kézhezvételét követő 30 napon belül kezdeményezhető.

Állapotváltozást kinek kell bejelentenie, és milyen esetben változik a nyugdíj összege?

Az egészségi állapotában bekövetkező változást a nyugdíjasnak kell bejelentenie a lakóhelye szerint illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságnál.

Amennyiben az ORSZI olyan mértékű állapotváltozást (javulást vagy rosszabbodást) állapít meg, amely alapján a nyugdíjas más rokkantsági csoportba kerül, a nyugdíj összegét is módosítani kell. A módosítás alapja: a rokkantsági nyugdíjast az állapotváltozás időpontjában megillető nyugdíj összege.

Állapotrosszabbodás esetén a rokkantsági nyugdíj összegét az állapotváltozás időpontját követő hónap első napjától kell felemelni, míg állapotjavulás esetén a nyugdíjat, az állapotváltozást követő második hónap első napjától kell csökkenteni.

Nem lehet állapotváltozás címén a rokkantsági nyugdíj összegét módosítani, ha a nyugdíjas az öregségi nyugdíjkorhatárt már betöltötte.

Átmeneti rendelkezések szerint, annak az egészségkárosodást szenvedett személynek, aki **2011. december 31-éig a rá irányadó nyugdíjkorhatárt 10 éven belül eléri**, és a rehabilitációs járadékra megállapított jogosultsági feltételeknek megfelel,

- 2007. december 31-ét követően benyújtott igénybejelentés esetén, valamint
- 2007. december 31-én rokkantsági nyugdíjban részesülő személy esedékes felülvizsgálata során

kérelmére rokkantsági nyugdíjat kell megállapítani.

A **2007. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő** személynek a 2008. évben esedékes soron következő felülvizsgálata keretében csak az egészségkárosodás mértékét kell vizsgálni. Ha az érintett **nyugdíjas kérelmezi**, a 2008. évben esedékes soron következő első felülvizsgálat keretében komplex minősítést kell végezni. Ebben az esetben a minősítésben foglaltaknak megfelelő ellátásra lehet jogosultságot szerezni.

A 2007. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő személyeknél a nyugellátásnak **a kereső tevékenység miatti megszüntetésére** 2009. január 1-je előtt a „régí” szabályokat kell alkalmazni, vagyis csak akkor kell megszüntetni a rokkantsági nyugdíjat, ha a nyugdíjas rendszeresen dolgozik és keresete négy hónap óta lényegesen nem kevesebb annál a keresetnél, amelyet a megrokkánás előtti munkakörében rokkantság nélkül elérhetne.

2008. december 31-ét követően azonban már esetükben is az ismertett szabályok az irányadók.

Mikor szűnik meg a rokkantsági nyugdíjjogosultság?

A 2007. december 31-én rokkantsági nyugdíjban részesülő személyeknél a nyugellátás megszüntetésére 2008. december 31-ig a régi szabályok alkalmazandók, vagyis csak akkor kell megszüntetni a rokkantsági nyugdíjat, ha a nyugdíjas már

- nem rokkant, vagy
- rendszeresen dolgozik és keresete négy hónap óta lényegesen nem kevesebb annál a keresetnél, amelyet a megrokkánás előtti munkakörében rokkantság nélkül elérhetne.

A 2007. december 31-ét követően megállapított rokkantsági nyugdíjban részesülők esetében, illetve 2009. január 1-jétől valamennyi rokkantsági nyugdíjas esetében a jogosultság megszűnik, ha

- a nyugdíjas már nem rokkant, vagy
- az 50-79 százalékos mértékű egészségkárosodást elszenvedett, öregségi nyugdíjkorhatár alatti rokkantsági nyugdíjas esetében akkor, ha keresőtevékenységet folytat, és az abból származó, hat egymást követő hónapra vonatkozó – a személyi jövedelemadóval és az egyéni járulékokkal csökkentett - keresetének havi átlaga meghaladja a rokkantsági nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének 90 %-át, illetve annak a megállapítást követően a rendszeres nyugdíjemelések mértékével növelt összegét, de legalább a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegét.

2009. január elsejétől már nem vizsgáljuk, hogy a nyugdíjas rendszeresen dolgozik-e, csak a keresetet kell figyelemmel kísérni.

Amennyiben a rokkantsági nyugdíjas foglalkoztatására, a foglalkoztatására irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában kerül sor, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv soron kívüli felülvizsgálatot rendel el. Ennek keretében el kell végezni az érintett személy komplex minősítését. A felülvizsgálat időtartamára fel kell függeszteni a rokkantsági nyugdíj folyósítását. Amennyiben a felülvizsgálat során megállapítható, hogy a jogosultsági feltételek továbbra is fennállnak, a rokkantsági nyugdíjat a felfüggesztés időpontjától kezdődően folyósítani kell. A jogosultsági feltételek hiányában a rokkantsági nyugdíjat meg kell szüntetni. A nyugdíjasra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése hónapjának első napjától a rokkantsági nyugdíjat a rokkantság megszűnése vagy a nyugdíjasként elért kereset összegére tekintettel megszüntetni nem lehet.

Mikor éled fel a rokkantsági nyugdíjjogosultság?

A rokkantsági nyugdíjra jogosultság a szolgálati idő tartamától függetlenül feléled, ha a jogosultság egyéb feltételei (orvosi, jogi) a nyugdíj megszüntetését követő öt éven belül újra bekövetkeznek. Feléledés esetén a jogosultat a nyugdíj megszüntetését követő emelések, kiegészítések is megilletik. Természetesen a rokkantsági csoport változása a nyugdíj mértékét módosíthatja.

Amennyiben az igénylő a jogosultság egyéb feltételeinek ismételt bekövetkezésékor az öregségi nyugdíjra jogosító életkort még nem töltötte be, feléledés helyett kérheti rokkantsági nyugdíjának új igényként történő elbírálását.

Hol terjeszthető elő a rokkantsági nyugdíj iránti kérelem?

A rokkantsági nyugdíjjogosultság elismerése, illetve rokkantsági nyugdíj megállapítása iránti igényt az erre a célra rendszeresített ONYF. 3515-270/D. jelű igénybejelentő lapon, valamint az ONYF3515-278. számú NYILATKOZAT kitöltésével a kérelmező a lakóhelye szerint illetékes **regionális nyugdíjbiztosítási igazgatási** szervnél nyújthatja be, személyesen vagy postai úton. Az igénybejelentéskor a kérelmezőnek csatolnia kell

- az egészségi állapotára, gyógykezelésére, rehabilitációjára vonatkozó összefoglaló adatokat tartalmazó, a házi orvostól, kezelőorvostól beszerezhető véleményt („Beutaló”)
- az egészségügyi ellátásról szóló zárójelentés(ek)e)t, ha korábban ilyen ellátás(ok)ban részesült,
- amennyiben az igény előterjesztésekor foglalkoztatott, a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás orvosának (üzemorvosnak) tájékoztatóját a munkaköri feladatairól, a munkavégzés körülményeiről, kockázati viszonyairól, arról, hogy egészségi állapota alapján jelenlegi munkakörében továbbfoglalkoztatható-e.

A nyugdíjigény **elektronikus úton is előterjeszhető**. Az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos további információkat külön tájékoztató tartalmazza.

Jogszabályok: 1997. évi LXXXI. törvény 23-31. 36/A-36/D.§
168/1997.(X. 6.) Korm. rendelet 18-25. §-a